ULAGANJE U PROŠIRENJE DJELATNOSTI STOLARSKOG OBRTA „MODIS“ PIĆAN

Smoković, Marko

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The Polytechnic of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:125:222248

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Marko Smoković

ULAGANJE U PROŠIRENJE DJELATNOSTI STOLARSKOG OBRTA „MODIS“ PIĆAN

(završni rad)

Rijeka, 2018.

VELEUČILIŠTE U RIJECI
Poslovni odjel
Stručni studij Poduzetništvo

ULAGANJE U PROŠIRENJE DJELATNOSTI STOLARSKOG OBRTA „MODIS“ PIĆAN

(završni rad)

MENTOR:

Mr. sc. Marino Golob, viši predavač

STUDENT:

Marko Smoković

MBS: 2423032618/13

Rijeka, rujan 2018.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel

Rijeka, 15. travnja 2018.

ZADATAK
za završni rad

Pristupniku MARKU SMOKOVIĆU **MBS: 2423032618/13**

Studentu preddiplomskog stručnog studija PODUZETNIŠTVO izdaje se zadatak završni rad – tema završnog rada pod nazivom:

ULAGANJE U PROŠIRENJE DJELATNOSTI STOLARSKOG OBRTA „MODIS“ PIĆAN

Sadržaj zadatka: U završnom radu obraditi teoretske osnove i glavne značajke investicija, poslovnog planiranja, plana i analize, menadžmenta te ocjene investicijskih projekata. Na konkretnom slučaju ulaganja u proširenje djelatnosti stolarskog obrta „Modis“ iz Pićna na trgovačku djelatnost robama za drvoprerađivačke gospodarske subjekte na području Istre primijeniti sve elemente metodologije ocjene isplativosti investicijskog ulaganja te temeljem provedenih analiza u zaključku rezimirati rezultate istraživanja u ovom završnom radu tj. donijeti zaključak o isplativosti ulaganja u trgovačku djelatnost.

Rad obraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta u Rijeci.

Zadano: 15. travnja 2018. **Predati do: 15. rujna 2018.**

Mentor:

Mr.sc. Marino Golob, v.predavač

Pročelnik odjela:

Mr.sc. Marino Golob, v. predavač

Zadatak primio dana: 15. travnja 2018.

Marko Smoković

Pristupnik Marko Smoković

Dostavlja se:
- **mentoru**
- **pristupniku**

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom ULAGANJE U PROŠIRENJE DJELATNOSTI STOLARSKOG OBRTA „MODIS“ PIĆAN izradio samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora Mr.sc Marina Goloba, višeg predavača.

Ime i prezime:

Marko Svetović

(potpis studenta)

SAŽETAK

"Poduzetništvo je proces stvaranja i razvijanja ekonomskih aktivnosti kombinacijom rizika, inovativnosti uz pouzdanu upravljačku strukturu unutar nove ili postojeće organizacije" (Europska komisija, 2003.) Poduzetnik kao vlasnik poduzeća upravlja ljudskim i materijalnim resursima te preuzima razne vrste rizika kako bi ostvario profit, a poduzetništvo je gospodarska aktivnost pojedinca ili više partnera da se uz određeno ulaganje kapitala i preuzimanje rizika ulaže u poslovni poduhvat s ciljem stvaranja profita. Poduzetništvo je proces kojeg treba kontinuirano istraživati i usavršavati za bolju sutrašnjicu. Poduzetnik uvijek mora biti spreman preuzeti rizik jer kada govorimo o poduzetništvu treba misliti na rizike i nesigurnosti u budućnosti. Rad je fokusiran na adaptaciju hangara kod već postojeće djelatnosti te proširivanje djelatnosti na maloprodaju i veleprodaju stolarskog materijala. Temelji se na likvidnosti, profitabilnosti i solventnosti. Poslovni plan sadrži analizu ulaganja u posao, rezultate poslovanja te moguće rizike. Zbog toga je za poduzetnika to vrlo važan dokument te ga on ponajprije radi za sebe.

Ključne riječi: poduzetnik, poslovni plan, poduzetništvo, ulaganje.

SADRŽAJ

1. UVOD 1
   1.1. Problem i predmet istraživanja 1
   1.2. Svrhe i cilj istraživanja 1
   1.3. Metode istraživanja 1
   1.4. Struktura rada 2
2. INVESTICIJE 3
3. PLANIRANJE I OCJENA INVESTICIJSKIH PROJEKATA 4
4. PLAN I ANALIZA 5
   4.1. Plan 5
   4.2. Analiza 6
5. MENADŽMENT 7
6. PODACI O PODUZETNIKU 9
   6.1. Opći podaci 9
   6.2. Podaci o vlasniku obrta 9
   6.3. Podaci o nosiocu projekta 10
7. POLAZIŠTE 11
   7.1. Nastanak poduzetničke ideje 11
   7.2. Vizija, misija I cilj 11
   7.3. Logo 12
8. PREDMET POSLOVANJA 13
   8.1. Položaj na tržištu nabave 15
   8.2. Dosadašnje poslovanje 16
9. LOKACIJA 19
   9.1. Makrolokacija 19
   9.2. Mikrolokacija 19
10. ZAŠTITA OKOLIŠA 20
11. TEHNOLOŠKO-TEHNIČKI ELEMENTI POTHVATA 21
   11.1. Opis strukture ulaganja 21
   11.2. Struktura i broj postojećih zaposlenih 23
   11.3. Struktura i broj novozaposlenih 24
12. TRŽIŠNA OPRAVDANOST ULAGANJA 25
   12.1. Tržište nabave 25
   12.2. Tržište prodaje 26
   12.3. Procjena ostvarenja prihoda 28

13. FINANCIJSKI ELEMENTI POTHVATA 30
13.1. Osnovna sredstva 30
13.2. Investicije u osnovna i obrtna sredstva 32
13.3. Troškovi poslovanja 32
13.4 Proračun amortizacije 34
13.5. Izvori financiranja 35
13.6. Projekcija plana dobiti i gubitka 36
14. TRŽIŠNA OCJENA INVESTICIJSKOG ULAGANJA 38
14.1. Statistička ocjena efikasnosti investicijskog projekta 38
14.2. Dinamički pokazatelji projekta 39
14.2.1. Financijski tok 39
14.2.2. Ekonomski tok 41
14.2.3. Metoda povrata 42
14.2.4. Metoda neto sadašnje vrijednosti 42
14.2.5. Metoda relativno neto sadašnje vrijednosti 43
14.2.6. Interna stopa rentabilnosti 44
15. ANALIZA OSJETLJIVOSTI PROJEKTA 45
16. ZAKLJUČAK 46
LITERATURA 47
POPIS TABLICA 48
POPIS SLIKA 48

1. UVOD

Mnogi danas razmišljaju o otvaranju vlastitog posla, odnosno da budu poduzetnici. Danas nije lako biti poduzetnik zbog velikih rizika u budućnosti koje taj posao nosi, stoga poduzetnik mora biti spreman i znati da uz sve rizike koje budućnost nosi i veliku konkurenciju to nije nimalo lagan posao.

Poduzetnik je taj koji ulaže, otvara nova radna mjesta, stvara nove proizvode, inovativan, kreativan te je svjestan rizika i mogućnosti da izgubi sve u što je uložio. Predmet ovog rada je prikazati investicije, odnosno ulaganje u postojeći obrt.

1.1. Problem i predmet istraživanja

Predmet ovog rada je prikazati pojam poduzetništva i investicija te prikazati financijsko ulaganje u poduzeće. Prikazati prijašnje poslovanje obrta i poslovanje nakon adaptacije i proširenja ponude.

1.2. Svrhe i cilj istraživanja

Cilj ovog rada je prikazati projekt „Ulaganje u djelatnosti stolarskog obrta „Modis“ Pićan“ kao društva koje je solventno, likvidno i profitabilno, te pokretanje posla sa stabilnim rastom i dugoročnom održivosti.

1.3. Metode istraživanja

Za pomoć pri prikupljanju podataka korištene su web stranice, knjige povezane tematike, bilješke sa predavanja, poslovne knjige obrta Modis te vlastito istraživanje. Prilikom pisanja rada korištene su metode kompilacije i konkretizacije. Kod metode kompilacije cilj je preuzimanje tuđih rezultata i istraživanja, a konkretizacije predmet se konkretno prikazao u izradi.

1.4. Struktura rada

Rad je podijeljen u 16 poglavlja, odnosno 14 poglavlja bez uvoda i zaključka. U prvom i drugom dijelu rada govori se o investicijama te planiranju i ocjeni investicijskog projekta, treći, četvrti i peti dio pokriva plan i analizu te menadžment. Šesto poglavlje govori o općim podacima o osnivaču i nositelju projekta. Sedmo poglavlje prikazuje se nastanak poduzetničke ideje, razlozi osnivanja, misija, vizija i cilj, dok osmo poglavlje govori o položaju na tržištu nabave i dosadašnjem poslovanju obrta. Deveto poglavlje opisuje makrolokaciju i mikrolokaciju a sljedeće poglavlje govori o zaštiti okoliša. Jedanaesto poglavlje prikazuje opis strukture ulaganja te strukturu i broj postojećih i novozaposlenih zaposlenika. U dvanaestom poglavlju nalaze se podaci o tržištu nabave i prodaje te procjena ostvarenja prihoda. Trinaesto poglavlje govori o financijskim elementima pothvata, a tu se nalaze osnovna sredstva, investicije u osnovna i obrtna sredstva, troškovi poslovanja, proračun amortizacije, izvori financiranja te račun dobiti i gubitka, dok se u četrnaestom poglavlju prikazuju dinamički pokazatelji projekta. U petnaestom poglavlju koje je i zadnje prije zaključka govori se o analizi osjetljivosti projekta te nam daje zaključnu ocjenu projekta.

2. INVESTICIJE

Investicije predstavljaju neophodan uslov za ostvarenje ciljeva i realizaciju. „Investicije (engl. *Investments*) su ulaganje materijalnih vrijednosti, novca i znanja u sadašnjosti radi ostvarivanja pozitivnog učinka ili učinaka u budućnosti.“ (http://www.poslovni.hr/leksikon/investicije-328 20.06.2018; 16:58)

U današnje vrijeme pod investicijama se podrazumijevaju :

- predmet u koji se investira i dobiva kao rezultat procesa investiranja,
- novčana sredstva koja se ulažu u određena proizvodna dobra,
- proces transformacije novčanih sredstava u novčana dobra. http://studenti.rs/skripte/ekonomija/investicije-seminarski-rad/ 26.06.2018; 21:43)

Prema obliku imovine u koju se ulaže, investicije se dijele na: (Babić, 2007., 267.)

- financijske investicije – predstavljaju ulaganje u financijsku imovinu (dionice, obveznice i drugi vrijednosni papiri). Bitna obilježja su to što imaju visok stupanj likvidnosti te njihova dokumentirana povijest,
- realne investicije – ulaganja u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. U odnosu na financijske investicije imaju nizak stupanj likvidnosti te slabo dokumentiranu povijest,
- neopipljive investicije ili nedodirljive investicije – ulaganja u licencije, ljudske potencijale, patente i dr. Najviše je to ulaganje u dugotrajnu imovinu.

3. PLANIRANJE I OCJENA INVESTICIJSKIH PROJEKATA

Razlikuje se 5 faza u procesu planiranja investicijskih projekta: (Cetinski, Perić, 2005., 184.)

- identifikacija investicijskog projekta,
- priprema investicijskog projekta,
- ocjena investicijskog projekta,
- izvedba investicijskog projekta,
- praćenje poslovanja investicijskog projekta

Priprema investicijskog projekta obuhvaća identifikaciju investicijskih rješenja te procjenu koristi i troškova. Planiranje investicijskog projekta je multidisciplinirani posao koji zahtjeva stručnjake koji su profesionalno osposobljeni te primjerenu organizaciju rada.

Ocjena investicijskog projekta obuhvaća definiranje kriterija te izbor metoda mogućih i prihvatljivih ocjena rješenja, izradu analitičko-dokumentacijske osnovice i donošenje investicijske odluke. (Cetinski, Perić, 2005., 187.) U fazi ocjene investicijskog projekta provode se sljedeće radnje: (Bendeković, 2007., 65.)

- definiranje ciljeva razvoja u okviru u kojem se planira ulaganje,
- definiranje kriterija ocjene koji su izvedeni iz ciljeva razvoja,
- izbor kvantitativno – analitičkih metoda koje služe za provođenje analize te se na toj osnovi donosi ocjena,
- primjena metoda radi ocjene učinkovitosti ulaganja,
- predlaganje redoslijeda ulaganja i
- donošenje investicijske odluke.

Za izradu ocjene investicijskog projekta koriste se podaci najčešće na koncu poslovne godine, a za izvor podataka koriste se financijska izvješća kao što su račun dobiti i gubitka, posebna financijska izvješća, bilanca i bruto bilanca. Pokazatelje dobivene ovakvim načinom nazivaj pokazateljima statičke učinkovitosti, odnosno, statičkim pokazateljima. U praksi se za razliku od statičkih pokazatelja učinkovitosti koriste sve više dinamičke ocjene učinkovitosti.

4. PLAN I ANALIZA

Planiranje je osnova svakog dugoročnog razmišljanja menagera i temelj za uspješno poslovanje poduzeća. Svako perspektivno poduzeće treba imati plan.

4.1. Plan

„Pod planom se podrazumijeva unaprijed utvrđeni skup mjera s kojima se predviđa ostvarenje određenih zadataka, kao i vrijeme u kojem ih treba izvršiti. Pod planiranjem se podrazumijeva aktivnost na izradi planova bilo koje vrste, koja je unaprijed proračunata i vođena određenim namjerama ili ciljevima, koji uvjetuju da se planirane vrijednosti i ostvare.“ (Vujević, Strahinja, 2009.,7.)

Plan je dokument koji određuje smjerove akcija a nastao je kao rezultat procesa planiranja. Plan je temelj za provedbu kontrole. Temeljna pitanja na koje planiranje daje odgovor su:

- gdje se poduzeće nalazi?
- gdje se poduzeće želi nalaziti u budućnosti?
- kako tamo stići?

Postoje 3 vrste planiranja:

- dugoročno,
- srednjoročno i
- kratkoročno razdoblje planiranja.

5 osnovnih koraka u procesu planiranja su:

- svijest o prilici,
- postavljanje ciljeva,
- određivanje i izbor alternativnih pravaca akcije,
- formuliranje derivativnih planova,
- budžetiranje plana.

4.2. Analiza

Kod analize plana podrazumijeva se ispitivanje, prosuđivanje i zaključivanje u vezi sa ekonomskim kategorijama i efektima u poslovanju. Analiza ne ispravlja nedostatke u poslovanju već omogućuje da se otklone negativnosti u budućem razdoblju, što znači da nam analiza prošlog razdoblja pomaže u donošenju poslovnih odluka za buduće razdoblje.

Prikupljeni podaci i informacije čine podlogu za analizu. Analitičar za kvalitetni analizu treba raspolagati informacijama koje se temelje na vjerodostojnoj dokumentaciji i izvješćima. (Vujević, Strahinja, 2009., 90.)

5. MENADŽMENT

„Menadžment znači raditi sa i preko drugih ljudi da bi se postigli ciljevi i organizacije njenih članova. Menadžment je jedna od važnijih ljudskih aktivnosti.“ (Dujanić, 2006., 45.)

Menadžment je proces rada sa drugima te pomoću drugih na ostvarenju organizacijskih ciljeva u okolini koja je promjenjiva uz efikasnu i efektivnu uporabu ograničenih resursa. Bitne karakteristike menadžmenta su:

- Rad s drugima i pomoću drugih,
- Efikasnost i efektivnost,
- Ciljevi poduzeća,
- Ograničeni resursi i
- Promjenjiva okolina.

Menadžeru je potrebno da bude dobar vođa. Njegovi primarni zadaci proizlaze iz procesa menadžmenta. Dobar menadžer planira, angažira i vodi ljude, organizira rad i poslovanje, kontrolira ljudske resurse, i materijalne i informacijske resurse. Jedne od bitnih karakteristika suvremenog menadžera su:

- aktivni vođa,
- pozitivna radna okolina,
- mogućnost ostvarivanja visokih performansi i
- poticaj za ostvarivanje visokih performansi.

Razlikuje se 4 tipa menadžera sa aspekta djelokruga odgovornosti, a to su funkcijski, linijski, generalni i projektni menadžeri. Za menadžera je bitno da ima sljedeće vještine:

- tehnička vještina,
- humana vještina i
- konceptualna vještina.

Uloge menadžera u poduzeću su informacijska uloga, interpersonalna uloga i uloga odlučivanja.

- informacijska uloga - promatranje okoline, širenje informacija unutar i izvan poduzeća,
- interpersonalna uloga - potrebna je vještina rada sa ljudima, povezivanje i vođenje unutar poduzeća i
- uloga odlučivanja - pregovaranje i donošenje odluka.

Menadžeri posjeduju vještine, sposobnosti i znanja kako bi obavljali poslove uz pomoć i prisutstvo drugih ljudi. Menadžer ostvaruje ciljeve angažiranjem drugih da obave zadaće.

6. PODACI O PODUZETNIKU

U ovom dijelu rada piše se kratki životopis poduzetnika, njegovi opći podaci te podaci o osnivaču obrta i partnera.

6.1. Opći podaci

Nosilac projekta je Marko Smoković a vlasnik obrta Robert Smoković.

Obrt je registrirao Ratko Smoković 1984. godine. Žiro račun je otvoren u Erste banci, , dok je OIB: 22949606682

Obrt je sa radom počeo 1984. godine, te nastoji kontinuirano širiti ponudu proizvoda i usluga.

6.2. Podaci o vlasniku obrta

Ime i prezime: Robert Smoković
Datum rođenja: 06.10.1968.
Mjesto rođenja: Pula
Državljanstvo: Hrvatsko
Kontakt: 098 434 907
E-mail: obrtmodis@gmail.com
Prebivalište: Brežac 4, 52 333 Potpićan
OIB: 22949606682

Obrazovanje:
1975.- 1983. Osnovna škola Vladimir Nazor, Potpićan
1983.- 1987. Opća srednja, Otokar Keršovani, Pazin
Srednja strukovna, Vitomir Širola Pajo, Pula

Radno iskustvo:

1990. – do danas: Obrt Modis

Vještine:
Poznavanje engleskog, slovenskog i talijanskog jezika
Poznavanje rada na računalu
Posjedovanje dozvole B kategorije i dozvole za viličara.

6.3. Podaci o nosiocu projekta

Ime i prezime: Marko Smoković
Datum rođenja: 08.10.1994.
Mjesto rođenja: Pula
Državljanstvo: Hrvatsko
Kontakt: 095 1965 214
E-mail: marko.smokovic94@gmail.com
Prebivalište: Brežac 4, 52 333 Potpićan

Obrazovanje:
2001.-2009. Osnovna škola Vladimira Nazora, Potpićan
2009.-2012. Strojarsko brodograđevna škola za industrijska i obrtnička zanimanja,
2012.-2013. Otvoreno učilište Diopter – smjer ekonomist
2014.-2018. Veleučilište u Rijeci, poslovni odjel, smjer: Stručni studij Poduzetništvo, Pazin.

Radno iskustvo:
2012.- do danas- Obrt Modis

Vještine:
Poznavanje rada na računalu, dobro poznavanje engleskog jezika i osrednje poznavanje njemačkog jezika.
Posjedovanje dozvole B kategorije i dozvole za viličara.

7. POLAZIŠTE

U ovom poglavlju piše se o nastanku poduzetničke ideje, razlozima osnivanja, viziji, misiji i cilju te je prikazan i logo.

7.1. Nastanak poduzetničke ideje

Kada se govori o poduzetništvu sve kreće od ideje. Preduvjet uspjeha je imati dobru ideju. Na ideju rekonstrukcije hangara i otvaranja maloprodaje i veleprodaje sirovina i materijala došlo je iz velike želje za nastavkom obiteljskog poslovanja, proširenjem djelatnosti u korist obrta i da se iskoristi slobodni prostor za skladištenje. Obrt Modis otvoren je od 1984. te se je iz godine u godinu prilagođavao tržištu, nudio novije, kvalitetnije i modernije proizvode. U svojim prvim godinama poslovanja obrt je nudio brodske podove, drvena vrata i štokove, švedske ljestve i opremu za sportske dvorane. Kako su se trendovi iz godine u godinu mijenjali tako se i obrt morao prilagoditi te promijeniti svoju ponudu, pa tako danas nudi drvena vrata i štokove po mjeri, 3 vrste ležaljka, te je 2016. godine uveo i saune po mjeri i želji kupaca. Razlozi proširenja djelatnosti su:

- Želja za iskorištenje skladišnog kapaciteta,
- Želja za opstanak na tržištu,
- Dostupan materijal kad god zatreba.

7.2. Vizija, misija I cilj

Vizija je biti prepoznatljivi po standardu kvalitete proizvoda i usluga te opravdati i održati dosadašnji ugled. Da bi se to postiglo bitna je stručnost osoblja te kvaliteta proizvoda i usluga koji dovode do vrhunske izvedbe proizvoda kako bi kupci bili zadovoljni.

Misija obrta je da kupcima ponudi i stvori najbolje uvjete za suradnju te da kvalitetom i pouzdanošću ispuni sva očekivanja i potrebe kupaca. Obrt također vodi brigu o okolišu i zdravlju zaposlenih.

Cilj obrta je povećati obujam posla u odnosu na prethodne godine te prateći svjetske trendove kupcima ponuditi kvalitetne proizvode i materijal.

7.3. Logo

Logo obrta Modis je već godinama isti uz male preinake. Sastoji se od noža kružne pile te imena obrta kojem je glavna boja zelena i po čemu je prepoznatljiv. Slijedi slika logotipa obrta Modis:

Slika 1.: Logo obrta Modis

Izvor: Obrada dizajnera, Dino Baćac

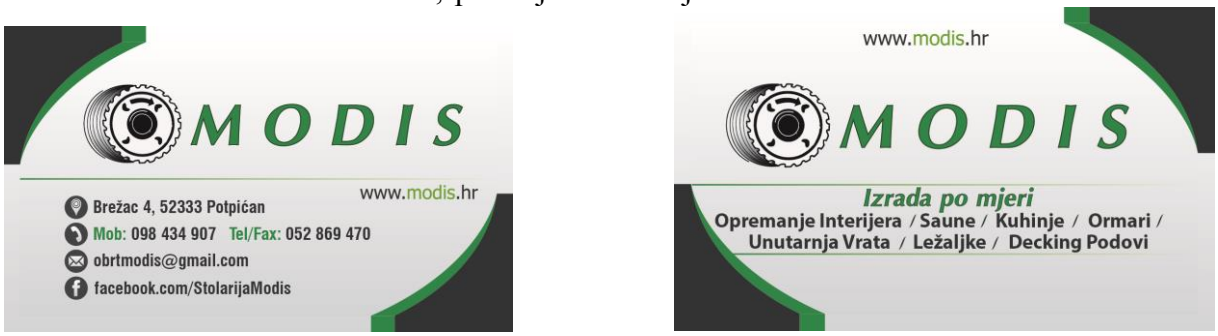
8. PREDMET POSLOVANJA

Poduzetnik, nakon završenog fakulteta Poduzetništva u Pazinu došao je na ideju proširenja ponude na maloprodaju i veleprodaju sirovina i materijala. Uz veliko znanje vlasnika obrta i znanje poduzetnika proizašla je ideja gdje će Modis nuditi i suhu stolarsku građu raznih klasa, MDF ploče te ivericu, radne ploče od iverice i potrošni materijal.

Uspješnost projekta vidi se u tome što bi obrt Modis tada uvijek imao potreban materijal za izradu vrata, sauna, kuhinja i ležaljki a isto bi mogao ponuditi ostalim stolarijama na području Istarske i Primorsko-goranske županije. Masivnu stolarsku građu čine: jela, hrast, lipa, jasen i ariš, a pločaste materijale čine: Iverice i MDF ploče raznih dimenzija te potrošni materijal kao što su papirnato saće, perforirana iverica i razne ABS i furnir rubne trake.

Modis će sirovine i materijal početi nuditi početkom siječnja 2019. godine. Obrt će pružati i popuste onima koji uzimaju više naših proizvoda. Obrt već ima svoje vizitke te letke koji će se nadopuniti novom ponudom te uz to ima svoju web stranicu i Facebook stranicu koja je raspoloživa od 0-24 h.

Slika 2.: Vizitka obrta Modis, prednja i stražnja strana

Izvor: Obrada dizajnera, Mario Aničić

Na prednjoj strani vizitke nalazi se logo obrta, odnosno njegov zaštitni znak te informacije o lokaciji obrta, kontakt broju, email adresi, te internetskoj stranici i facebook stranici. Stražnja strana također sadržava logo obrta uz navedene proizvode koje obrt proizvodi. Vizitka je tiskana na bijeloj podlozi uz zelene i crne detalje koje su glavne boje obrta.

Slika 3.: Letak obrta Modis, prednja i stražnja strana

Izvor: Obrada dizajnerice, Larisa Pernić

Izrada: Obrada dizajnerice, Larisa Pernić

Letak obrta na prednjoj strani sadrži osnovne kontakt informacije i web stranice kao i vizitka te saunu koju je obrt izradio za klijenta. Stražnja strana također sadrži 2 saune koje je obrt izradio te unutrašnjost jedne saune i 2 modela ležaljka. U unutrašnjem dijelu letka nalaze se modeli vrata koje obrt proizvodi te njihov naziv.

8.1. Položaj na tržištu nabave

Vrlo je važno da vlasnik zna procijeniti poziciju na tržištu. Važno je poznavanje snage, slabosti, prilike i prijetnje na koje poduzeće može biti izloženo u budućnosti. SWOT analiza je metoda koja nam prikazuje vlastite snage, slabosti, prilike i prijetnje. Temeljem te metode obrt Modis ima izrađenu procjenu koja je prikazana u dolje navedenoj tablici.

Tablica 1.: SWOT analiza obrta Modis

SNAGA	SLABOST
• Poduzetnički duh, • Znanje zaposlenih, • Briga za okoliš, • Briga za kupce, • Prihvatljive cijene, • Dobra organizacija tima, • Širok spektar dobavljača.	• Ograničenost zapošljavanja zbog sve manjeg obrazovanja za zvanje stolara, • Postojanje konkurencije.
PRILIKA	PRIJETNJA
• Mogućnost promocije na raznim sajmovima za turizam, interijere i eksterijere, • Mogućnost privlačenja kupaca svih generacija, • Mogućnost poslovanja sa brojnim malim stolarijama na području Istre, • Dobar odnos sa dobavljačima, • Dobra komunikacija sa kupcima,	• Konkurencija ostalih stolarija u cijeloj Istri, • Velike trgovine građevinskog materijala koje nude širi spektar materijala, • Ekološki problemi (poplava, požar..).

Izvor: Obrada autora

Konkurencija je za poslovanje vrlo bitna. Konkurencija može naštetiti poslovanju, ali isto tako, na temelju konkurencije može se mnogo toga naučiti. U Istarskoj županiji nalazi se još samo jedna stolarija sa vlastitim skladištem materijala kao što bi imao i obrt Modis, dok ostali se bave samo stolarijom ili samo prodajom materijala.

8.2. Dosadašnje poslovanje

Obrt Modis do otvaranja maloprodajnog i veleprodajnog hangara bavio s izradom štokova, vrata, ležaljki i sauna. U sljedećim tablicama biti će prikazano dosadašnje poslovanje obrta prethodne 3 godine, odnosno 2015., 2016., 2017. godine

Tablica 2.: Pregled poslovnih primitaka i izdataka za 2015. godinu

Red.br.	Poslovni primitci	Poslovni izdaci	IZNOS u kn
1.	Primici naplaćeni u gotovini i čekovima	XXXXXX	
2.	Primici naplaćeni putem žiro računa	XXXXXX	431.767,11
3.	Primici u naravi	XXXXXX	79.469,78
4.	Primici u svezi s otuđenjem	XXXXXX	
5.	PDV U PRIMICIMA	XXXXXX	99.883,62
6.	**UKUPNI PRIMICI** (1+2+3+4-5)	XXXXXX	411.353,27
7.	XXXXXX	Izdaci isplaćeni u gotovini	5.757,34
8.	XXXXXX	Izdaci isplaćeni putem žiro računa	366.726,27
9.	XXXXXX	Izdaci u naravi	26.317,16
10.	XXXXXX	Izdaci otpisa (amortizacije)	21.410,83
11.	XXXXXX	Izdaci reprezentacije	
12.	XXXXXX	Izdaci za premije osiguranja	
13.	XXXXXX	Izdaci u svezi za otuđenjem	
14.	XXXXXX	PDV U IZDACIMA	44.927,42
15.	XXXXXX	Izdaci iz čl.22.st.1 t.1 i t.5.	
16.	XXXXXX	UKUPNI IZDACI	375.284,18
17.	XXXXXX	**UKUPNI GODIŠNJI IZDACI**	375.284,18
18.	**DOHODAK (6-17) ILI GUBITAK (17-6)**		36.069,09
Datum: 29.02.2016			

Izvor: Pregled iz poslovnih knjiga obrta Modis za 2015. godinu

Iz prikazane tablice vidljivo je da je obrt Modis imao dobit od 36.069,09 kn.

Tablica 3.: Pregled poslovnih primitaka i izdataka za 2016. godinu

	Poslovni primitci	Poslovni izdaci	UKUPNO u kn
1.	Primici naplaćeni u gotovini i čekovima	XXXXXX	
2.	Primici naplaćeni putem žiro računa	XXXXXX	362.983,63
3.	Primici u naravi	XXXXXX	
4.	Primici u svezi s otuđenjem	XXXXXX	
5.	PDV U PRIMICIMA	XXXXXX	72.532,60
6.	**UKUPNI PRIMICI** (1+2+3+4-5)	XXXXXX	290.451,03
7.	XXXXXX	Izdaci isplaćeni u gotovini	9.201,43
8.	XXXXXX	Izdaci isplaćeni putem žiro računa	317.011,85
9.	XXXXXX	Izdaci u naravi	
10.	XXXXXX	Izdaci otpisa (amortizacije)	
11.	XXXXXX	Izdaci reprezentacije	
12.	XXXXXX	Izdaci za premije osiguranja	
13.	XXXXXX	Izdaci u svezi za otuđenjem	
14.	XXXXXX	PDV U IZDACIMA	34.610,75
15.	XXXXXX	Izdaci iz čl.22.st.1 t.1 i t.5.	
16.	XXXXXX	UKUPNI IZDACI	291.602,53
17.	XXXXXX	**UKUPNI GODIŠNJI IZDACI**	291.602,53
18.	**DOHODAK (6-17) ILI GUBITAK(17-6)**		-1.151,50
Datum: 28.02.2017			

Izvor: Pregled iz poslovnih knjiga obrta Modis za 2016. godinu

Iz prikazane tablice vidljivo je da je obrt 2016. godine u gubitku za -1.151,50 kn.

Tablica 4.: Pregled poslovnih primitaka i izdataka za 2017. godinu.

	Poslovni primitci	Poslovni izdaci	UKUPNO u kn
1.	Primici naplaćeni u gotovini i čekovima	XXXXXX	
2.	Primici naplaćeni putem žiro računa	XXXXXX	786.326,97
3.	Primici u naravi	XXXXXX	33,77
4.	Primici u svezi s otuđenjem	XXXXXX	
5.	PDV U PRIMICIMA	XXXXXX	122.320,56
6.	UKUPNI PRIMICI (1+2+3+4-5)	XXXXXX	664.040,18
7.	XXXXXX	Izdaci isplaćeni u gotovini	14.102,16
8.	XXXXXX	Izdaci isplaćeni putem žiro računa	714.241,79
9.	XXXXXX	Izdaci u naravi	
10.	XXXXXX	Izdaci otpisa (amortizacije)	
11.	XXXXXX	Izdaci reprezentacije	
12.	XXXXXX	Izdaci za premije osiguranja	
13.	XXXXXX	Izdaci u svezi za otuđenjem	
14.	XXXXXX	PDV U IZDACIMA	70.577,65
15.	XXXXXX	Izdaci iz čl.22.st.1 t.1 i t.5.	
16.	XXXXXX	UKUPNI IZDACI	657.766,30
17.	XXXXXX	UKUPNI GODIŠNJI IZDACI	657.766,30
18.	DOHODAK (6-17) ILI GUBITAK(17-6)		6.273,88
Datum: 29.02.2018			

Izvor: Pregled iz poslovnih knjiga obrta Modis za 2017. Godinu

Iz prikazanih tablica vidljivo je kako je obrt 2015. godine imao dobit od 36.069,09 kn. Sljedeće godine bilježi gubitak od -1.151,50 kn, a 2017. godine opet posluje s dobitkom od 6.273,88kn.

9. LOKACIJA

U ovom dijelu piše se o makro i mikrolokaciji. Lokacija je bitna za poslovanje, odnosno ovisi o gustoći naseljenosti, blizini glavnih prometnica i spojenosti s okolnim većim gradovima.

9.1. Makrolokacija

Obrt Modis već godinama je smješten na istoj lokaciji u središtu Istre. Nalazi se na vlastitom zemljištu u blizini obitljeske kuće, a nalazi se u malom mjestu između Pićna i Potpićna na maloj udaljenosti od glavne ceste. Zemljište je veliko te u slučaju povećanog opsega poslovanja I širenja ponude, nije potrebno kupovati zemljište za izgradnju dodatnih hala.

9.2. Mikrolokacija

Mjesto Brežac smješteno je u blizini glavne ceste Pazin-Labin te se nalazi između Pićna i Potpićna te je lako uočljivo. Mjesto ima veoma dobru povezanost sa više Istarskih gradova kao što su Pazin, Labin, Žminj, Pula.

Obrt je smješten na velikoj površini od 1300 m^2. S obzirom da se obrt nalazi u blizini glavne prometnice te ima postavljene tabele za promociju, lako je uočljiv te može privući zainteresirane kupce koji nisu iz našeg područja te tako proširiti tržište.

10. ZAŠTITA OKOLIŠA

U današnje vrijeme vrlo je važno voditi brigu o okolišu. U poslovanju vodi se briga o zaštiti okoliša, te se brine za okoliš i u tu svrhu postoji izrađen sistem kako zbrinjavamo otpad.

Otpad koji nastaje su kante od laka, lak koji se koristi u finalnoj obradi, boje te kemijsko-toksični otpad, a njega se zbrinjava na način da se kante od laka prešaju i odlažu u veliku bačvu za kemijski otpad. Ta bačva uvijek mora biti zatvorena i osiguran poklopac da se ne otvara. Kada se kanta za otpad napuni dolaze iz „KD Čistoća d.o.o“ za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom iz Rijeke koji zbrinjavaju otpad. Drugi otpad koji nastaje je piljevina, a nju se zbrinjava na način da se od piljevine proizvodi brikete, a onda se te brikete koristi u obitelji za ogrjev i za zagrijavanje pogona.

11. TEHNOLOŠKO-TEHNIČKI ELEMENTI POTHVATA

Obrt Modis sagrađen je na obiteljskom zemljištu. Zemljište je u vlasništvu R. Smokovića. Poslovna hala sagrađena je 1984. te je to vrlo važno jer se ne mora ulagati u izgradnju poslovne hale nego je potrebno uložiti u adaptaciju prostora gdje će se dopremati, skladištiti i prodavati stolarski materijal.

11.1. Opis strukture ulaganja

U sklopu obrta nalaze se 2 poslovne zgrade i otvoreni skladišni hangar. U prvoj poslovnoj zgradi se nalaze dvije proizvodne hale od kojih je jedna veća te druga manja, briketirnica, skladište, pilana, prostor za radnike, soba za sastanke, kancelarija te dva sanitarna čvora. U drugoj poslovnoj zgradi koja se nalazi 5 m od prve, nalazi se izložbeni prostor, mala radiona, lakirnica te kompresorska stanica. Sveukupna površina poslovanja obrta Modis iznosi 1300m^2.

Ulaganje u projekt odnosi se na rekonstrukciju postojećeg skladišnog hangara, izrada infrastrukture te na početni materijal i sirovine potrebne za početak poslovanja novog hangara.

Tablica 5.: Opis strukture ulaganja

Predmet ulaganja	Iznos u kn
Rekonstrukcija postojećeg hangara	110.000,00

Izvor: Obrada autora

Tablica 6.: Opis strukture ulaganja u početni materijal

Materijal	**Cijena**	**Količina**	**Ukupno u kn**
Jela			
1 klasa	2.600,00	2 m^3	5.200,00
2 klasa	2.200,00	2 m^3	4.400,00
Hrast			
1 klasa	7.500,00	2 m^3	15.000,00
Lipa			
1 klasa	3.100,00	2 m^3	6.200,00
2 klasa	2.800,00	2 m^3	5.600,00
Jasen			
1 klasa	6.500,00	2 m^3	13.000,00
2 klasa	6.000,00	2 m^3	12.000,00
Ariš			
1 klasa	6.200,00	2 m^3	12.400,00
2 klasa	5.700,00	2 m^3	11.400,00
Saće	10,00	50 kom	500,00
Perforirana iverica	80,00	30 kom	2.400,00
MDF			
4mm	15,00	87 m2	1.305,00
19mm	55,00	92 m2	5.060,00
Iverica			
bijela 18mm	50,00	87 m2	4.350,00
brušena 18mm	40,00	87 m2	3.480,00
Furnirana Hrast 19mm	120,00	87 m2	10.440,00
Sveukupno:			112.735,00

Izvor: Obrada autora

Tablica 7.: Sveukupna struktura ulaganja

u kn

Rekonstrukcija postojećeg hangara	110.000,00
Početni materijal	112.735,00
Ukupno:	222.735,00

Izvor: Obrada autora

Za adaptaciju hangara potrebno je uložiti 110.000,00 kn. Kod adaptacije će biti potrebno napraviti novi pod, dovesti struju, te otvoreni hangar zatvoriti zbog materijala kako nebi bio izložen vanjskim uvjetima (sunce, snijeg, kiša, vlaga). U početni material biti će

uloženo 112.735,00 kn, a taj material obuhvaća jelu, hrast, lipu, jasen, i ariš od masivne građe, razne vrste iverice i MDF ploča raznih dimenzija.

11.2. Struktura i broj postojećih zaposlenih

U ovom dijelu rada biti će prikazana struktura i broj postojećih zaposlenika. Obrt zapošljava 2 člana obitelji, vlasnika obrta i 2 vanjska zaposlenika.

- Boris Boneta, radnik u obradi sirovina te proizvodnji, zadužen je za obradu sirovog materijala/drva, brušenje, rezanje materijala na odgovarajuće veličine, spajanje proizvoda i bušenje rupa na mjesta predviđena za okov te brave i kvake.
- Bruno Šestan, radnik zadužen za primarnu i sekundarnu obradu drva te slaganje i spajanje drvenih i konstrukcija od iverice.
- Helena Smoković, osoba zadužena za računovodstvo.
- Vlasnik Robert Smoković izlazi na teren po mjere potrebne za izradu proizvoda, pomaže u proizvodnji te šalje ponude i organizira rad zaposlenika,
- Marko Smoković, radnik u proizvodnji i montažer zadužen za slaganje proizvoda, dijelove završnih obrada poput lijepljenja, farbanja i lakiranja, te administrativni poslovi.

Tablica 8.: Struktura postojećih zaposlenika

Zanimanje	**Stručna sprema**	**Broj djelatnika**	**Mjesečna bruto plaća**	**Godišnja bruto plaća u kn**
Radnik u obradi sirovina te proizvodnji	SSS	1	7.000,00	84.000,00
Radnik za rad u proizvodnji i montaži	SSS	1	7.200,00	86.400,00
Osoba zadužena za računovodstvo	SSS	1	6.500,00	78.000,00
Radnik zadužen za primarnu i sekundarnu obradu drva	SSS	1	6.500,00	78.000,00
UKUPNO:		4	27.200,00	326.400,00

Izvor: Obrada autora

11.3. Struktura i broj novozaposlenih

Kako bi se moglo realizirati optimalno fukcioniranje skladišnog hangara potrebno je zaposliti jednog skladištara koji će biti zadužen za spremanje, odlaganje, istovar kamiona, utovar kamiona te će morati voditi evidenciju materijala,

Tablica 9.: Struktura i broj novozaposlenih

Zanimanje	**Stručna sprema**	**Broj djelatnika**	**Mjesečna bruto plaća**	**Godišnja bruto plaća u kn**
Skladištar	SSS	1	6.500,00	78.000,00

Izvor: Obrada autora

12. TRŽIŠNA OPRAVDANOST ULAGANJA

U svakom poslu vrlo važan dio odnosi se na marketing, oglašavanje i promociju kako bi se pridobio što veći mogući broj kupaca. Modis već ima u svrhu oglašavanja facebook i web stranicu. Facebook stranica se redovito ažurira te se na njoj objavljuju novosti i ponude obrta Modis kao i razni popusti. Kod web stranica obrta Modis prikazani su proizvodi koje obrt Modis nudi ali ta web stranica biti će promijenjena te će se od siječnja 2019. nuditi i stolarska masivna građa i pločasti materijali te će kupci tih materijala moći naručiti putem web stranice masivnu stolarsku građu i pločaste materijale te će tako obrt unaprijed pripremiti material koji će ih čekati spreman za preuzeti u dogovorenom terminu.

12.1. Tržište nabave

Tržište nabave bit će na području Istarske, Primorsko-goranske županije i Slavonije. U ovoj djelatnosti potražnja za sirovinama i materijalima je velika stoga obrt ima širok opseg dobavljača.

Neki od bitnih dobavljača s kojima obrt posluje za izradu sauna, vrata i štokova su:
Drvo trgovina d.o.o,
Klen d.o.o,
J.U.A Frischeis d.o.o,
Pilana Ivoli,
Conty plus d.o.o,
Pristan d.o.o,
Schachermayer,
Vidacommerce d.o.o,
Blažić rubne trake i dr…

Sa navedenim dobavljačima obrt posluje već godinama te od njih nabavlja ivericu, iveral, MDF, lakove, masivnu stolarsku građu, okov, aluminijske lajsne, vodilice i dr…

U svrhu proširenja djelatnosti na maloprodaju i veleprodaju masivne stolarske građe i pločastih materijala obrtu će jedni od najvažnijih dobavljača biti:
Za masivnu stolarsku građu:
Drvo trgovina d.o.o,
Cony plus d.o.o,
Valco d.o.o,
Klen d.o.o,

Za pločaste materijale:
Conty plus d.o.o,
Elektrometal d.o.o,
Elgrad d.o.o,
Iverpan d.o.o
Akord d.o.o.

12.2. Tržište prodaje

U Istri i primorju postoje mnoge stolarije i poduzeća koja se bave proizvodnjom proizvoda od drva, pločastih materijala kao i obrt modis te će tako Modis upravo njima ponuditi kupnju materijala potrebnog za rad.

U Istri samo još jedna stolarija nudi uz stolarske proizvode i kupnju materijala kao što će obrt Modis nuditi stoga obrt Modis očekuje da osim što će sebi priskrbiti veliku količinu materijala koja će biti dostupna u svakom trenutku za izradu sauna, vrata i ležaljka pridobiti i druge kupce poput raznih stolarija i poduzeća koja nude proizvode od drva te se više neće orijentirati samo na kupce koji renoviraju kuće ili grade nove kuće te turizam.

Tablica 10.: Tablica nabavne i prodajne cijene.

/	2019-2028 u kn	
OPIS	Nabavna cj.	Prodajna cj.
Jela		
1 klasa	2600,00	3120,00
2 klasa	2200,00	2640,00
Hrast		
1 / 2 klasa	7500,00	9000,00
Lipa		
1 klasa	3100,00	3720,00
2 klasa	2800,00	3360,00
Jasen		
1 klasa	6500,00	7800,00
2 klasa	6000,00	7200,00
Ariš		
1 klasa	6200,00	7440,00
2 klasa	5700,00	6840,00
Saće	10,00	12,00
Perforirna iverica	80,00	96,00
MDF		
4mm	15,00	18,00
19mm	55,00	66,00
Iverica		
bijela 18mm	50,00	60,00
brušena 18mm	40,00	48,00
Furnirana Hrast 19mm	120,00	144,00
UKUPNO:	42970,00	51564,00

Izvor: Obrada autora

Na gore prikazanoj tablici prikazuje se odnos nabavne i prodajne cijene. Prodajna cijena materijala je nabavna cijena uvećana za 20% marže.

Bitno je napomenuti da bi mnoge stolarije i poduzeća u Istri i okolici koja se smatraju konkurentima mogli biti kupci sirovina materijala te bi se na taj način mogli izgraditi dobre veze i postati kooperanti. Neke od stolarija i poduzeća koja mislimo opskrbljivati materijalom su:

Internova d.o.o,

Stolarija Čivitiko d.o.o
Tesmont d.o.o
Stolarski obrt Jelčić
Istra drvo

12.3. Procjena ostvarenja prihoda

U ovom dijelu rada nalaze se podaci o procjeni ostvarenja prihoda tržišta koji se sastoje od planiranih količina prodanog materijala pomnoženo sa prodajnom cijenom materijala za razdoblje od 2019.- 2028. godine.

Tablica 11.: Procjena ostvarenja prihoda za razdoblje od 2019-2028 godine

/	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028	
OPIS	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn	Prodana kol.	Prodano u kn
Jela																				
1 klasa	12,00	37.440,00	15,00	46.800,00	18,00	56.160,00	24,00	74.880,00	22,00	68.640,00	25,00	78.000,00	24,00	74.880,00	24,00	74.880,00	25,00	78.000,00	26,00	81.120,00
2 klasa	12,00	31.680,00	15,00	39.600,00	18,00	47.520,00	18,00	47.520,00	24,00	63.360,00	23,00	60.720,00	24,00	63.360,00	23,00	60.720,00	22,00	58.080,00	26,00	68.640,00
Hrast																				
1 / 2 klasa	12,00	108.000,00	15,00	135.000,00	18,00	162.000,00	15,00	135.000,00	18,00	162.000,00	18,00	162.000,00	23,00	207.000,00	15,00	135.000,00	22,00	198.000,00	23,00	207.000,00
Lipa																				
1 klasa	12,00	44.640,00	15,00	55.800,00	18,00	66.960,00	12,00	44.640,00	18,00	66.960,00	18,00	66.960,00	22,00	81.840,00	22,00	81.840,00	24,00	89.280,00	18,00	66.960,00
2 klasa	12,00	40.320,00	15,00	50.400,00	18,00	60.480,00	12,00	40.320,00	18,00	60.480,00	12,00	40.320,00	12,00	40.320,00	23,00	77.280,00	25,00	84.000,00	24,00	80.640,00
Jasen																				
1 klasa	12,00	93.600,00	15,00	117.000,00	15,00	117.000,00	18,00	140.400,00	15,00	117.000,00	15,00	117.000,00	22,00	171.600,00	18,00	140.400,00	18,00	140.400,00	22,00	171.600,00
2 klasa	12,00	86.400,00	15,00	108.000,00	18,00	129.600,00	18,00	129.600,00	22,00	158.400,00	18,00	129.600,00	12,00	86.400,00	26,00	187.200,00	15,00	108.000,00	15,00	108.000,00
Ariš																				
1 klasa	12,00	89.280,00	15,00	111.600,00	18,00	133.920,00	18,00	133.920,00	23,00	171.120,00	22,00	163.680,00	15,00	111.600,00	18,00	133.920,00	23,00	171.120,00	15,00	111.600,00
2 klasa	12,00	82.080,00	15,00	102.600,00	18,00	123.120,00	18,00	123.120,00	15,00	102.600,00	18,00	123.120,00	18,00	123.120,00	15,00	102.600,00	18,00	123.120,00	23,00	157.320,00
Saće	200,00	2.400,00	250,00	3.000,00	300,00	3.600,00	350,00	4.200,00	380,00	4.560,00	350,00	4.200,00	370,00	4.440,00	340,00	4.080,00	320,00	3.840,00	330,00	3.960,00
Perforirna iverica	200,00	19.200,00	150,00	14.400,00	250,00	24.000,00	250,00	24.000,00	280,00	26.880,00	280,00	26.880,00	260,00	24.960,00	340,00	32.640,00	320,00	30.720,00	370,00	35.520,00
MDF																				
4mm	100,00	1.800,00	150,00	2.700,00	300,00	5.400,00	350,00	6.300,00	350,00	6.300,00	380,00	6.840,00	260,00	4.680,00	250,00	4.500,00	220,00	3.960,00	280,00	5.040,00
19mm	100,00	6.600,00	150,00	9.900,00	250,00	16.500,00	200,00	13.200,00	200,00	13.200,00	280,00	18.480,00	260,00	17.160,00	200,00	13.200,00	220,00	14.520,00	280,00	18.480,00
Iverica																				
bijela 18mm	100,00	6.000,00	150,00	9.000,00	150,00	9.000,00	350,00	21.000,00	250,00	15.000,00	350,00	21.000,00	260,00	15.600,00	250,00	15.000,00	250,00	15.000,00	280,00	16.800,00
brušena 18mm	100,00	4.800,00	150,00	7.200,00	250,00	12.000,00	250,00	12.000,00	260,00	12.480,00	280,00	13.440,00	260,00	12.480,00	280,00	13.440,00	300,00	14.400,00	220,00	10.560,00
Furnirana Hrast 19mm	100,00	14.400,00	150,00	21.600,00	200,00	28.800,00	250,00	36.000,00	200,00	28.800,00	260,00	37.440,00	250,00	36.000,00	260,00	37.440,00	250,00	36.000,00	250,00	36.000,00
UKUPNO:	/	668.640,00	/	834.600,00	/	996.060,00	/	986.100,00	/	1.077.780,00	/	1.069.680,00	/	1.075.440,00	/	1.114.140,00	/	1.168.440,00	/	1.179.240,00

Izvor: Obrada autora

Tablica 12.: Prihod od prodaje svih proizvoda za razdoblje 2019-2028 godine

u kn

VRSTA PROIZVODA	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Masivna građa i pločasti materija	668.640,00	834.600,00	996.060,00	986.100,00	1.077.780,00	1.069.680,00	1.075.440,00	1.114.140,00	1.168.440,00	1.179.240,00
Vrata sa štokom	420.000,00	385.000,00	405.000,00	422.500,00	432.500,00	445.000,00	455.000,00	467.500,00	485.000,00	495.000,00
Saune	280.000,00	270.000,00	279.500,00	294.000,00	290.500,00	291.000,00	284.000,00	261.000,00	291.000,00	297.500,00
UKUPNO:	1.368.640,00	1.489.600,00	1.680.560,00	1.702.600,00	1.800.780,00	1.805.680,00	1.814.440,00	1.842.640,00	1.944.440,00	1.971.740,00

Izvor: Obrada autora

Iz priložene dvije tablice vidimo prihod od prodaje masivne građe i pločastog materijala na prvoj tablici, a u drugoj tablici zajedno sa ostalim proizvodima obrta Modis.

13. FINANCIJSKI ELEMENTI POTHVATA

U svakom poduzeću najvažniji su financijski elementi pothvata u poslovnom planu te se pomoću njih može procijeniti dali je projekt financijski isplativ. Prikazuje investicije u osnovna i obrtna sredstva, troškovi poslovanja, izvore financiranja, proračun amortizacije te projekcija računa dobiti i gubitka.

13.1. Osnovna sredstva

Osnovna sredstva ili kako ih se još naziva stalna sredstva spadaju pod dugotrajnu imovinu. Obrtna sredstva su sredstva kojim poduzeće raspolaže a imaju trajanje manje od godine dana te mjenjaju svoj oblik u proizvodnom procesu.

Tablica 13.: Prikaz dugotrajne imovine

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE	Nabavna vrijednost u kn
Blanja	11.642,40
Glodalica	6.237,00
Blanja višestruka	25.987,50
Vrijednost hale	396.424,84
CN glodalica OMB1 CN2	39.000,00
Zemljište	288.600,00
Cirkular	11.781,00
Šlajferica	8.662,50
Brusilica	3.291,75
Kompresor	25.900,00
Kompjuter s opremom	4.580,00
Digital komp. Laptop	4.063,93
Tokarski stroja	2.772,00
Viljuškar	29.056,80
Stroj za krpanje	2.534,00
Kombi W VP/ M35	15.394,00
Samostalna bušilica	2.213,11
Viličar	11.284,00
Kotao za centralno grijanje	7.714,00
Dijelovi pila	40.133,60
Blanja Lestroj	29.355,60
Vertikalna rezalica	22.111,10
Mercedes 412 ter. Vozilo	95.000,00
Kontaktna brusilica	32.852,00
Dupli formatizer	33.616,00
Viševretena blanja	22.920,00
UKUPNO:	1.173.127,13

Izvor: Obrada autora

U tablici je prikazan popis dugotrajne imovine kojom obrt raspolaže, a uključuje strojeve, vozila, vrijednost poslovne zgrade, vrijednost zemljišta te ostalu opremu kojom obrt raspolaže, a osnovna je za njegov rad.

13.2. Investicije u osnovna i obrtna sredstva

Tablica 14.: Prikaz ulaganja u osnovna i obrtna sredstva

/	2019 u kn
Osnovna sredstva	1.173.127,13
Obrtna sredstva	119.889,17
UKUPNO:	1.293.016,30

Izvor: Obrada autora

U ovoj tablici se nalazi prikaz ulaganja u osnovna i obrtna sredstva. Osnovna sredstva čine sva materijalna I nematerijalna dugotrajna imovina, odnosno objekti, vozila, strojevi i sva ostala oprema koja je potrebna za poslovanje. Obrtna sredstva čine nabava materijala koja se računa po sljedećoj formuli: OBA= 3 mjesečne place + TM/6.

13.3. Troškovi poslovanja

U troškovima poslovanja nalaze se podaci o materijalima i svemu što je potrebno za poslovanje obrta. Troškovi poslovanja prikazuju koliko se godišnje utrošilo materijala u proizvodnj

Tablica 15.: Troškovi materijala

u kn

MATERIJAL	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Masivna građa	490.752,00	613.440,00	613.440,00	717.408,00	717.408,00	695.520,00	695.520,00	776.448,00	776.448,00	753.120,00
Pločasti materijal	42.240,00	51.840,00	51.840,00	76.560,00	76.560,00	90.000,00	90.000,00	82.128,00	82.128,00	99.264,00
Ljepilo	4.500,00	4.800,00	5.250,00	5.300,00	5.500,00	5.800,00	5.900,00	6.000,00	6.200,00	6.000,00
Lakovi i boje	55.000,00	57.500,00	59.000,00	61.000,00	62.500,00	63.000,00	66.000,00	64.500,00	66.500,00	68.000,00
Okov	13.000,00	14.500,00	15.000,00	16.500,00	17.000,00	17.800,00	18.200,00	18.800,00	19.000,00	19.500,00
Ostalo	6.000,00	7.000,00	7.200,00	7.000,00	7.300,00	7.450,00	7.500,00	7.200,00	7.250,00	7.400,00
UKUPNO:	611.492,00	749.080,00	751.730,00	883.768,00	886.268,00	879.570,00	883.120,00	955.076,00	957.526,00	953.284,00

Izvor: Obrada autora

U gore prikazanoj tablici nalaze se troškovi materijala koji su potrebni u budućim godinama. U to se ubrajaju pločasti materijali, lijepila, lakovi i boje, okov te ostali materijali koji su potrebni obrtu u proizvodnji za izradu proizvoda.

Tablica 16.: Prikaz troškova poslovanja

TROŠAK	Iznos u kn
Troškovi osoblja (bruto plaća)	404.400,00
Telefon	3000
Struja	28500
Voda	2200
Odlasci na sajmove	25000
Ostali troškovi	15000
Ukupno:	478.100,00

Izvor: Obrada autora

U troškovima poslovanja prikazani su troškovi bruto plaća osoblja, telefon, struja, voda i ostalih troškova koji nastaju u poslovanju.

13.4. Proračun amortizacije

Amortizacija je postupno umanjivanje umanjivanje vrijednosti imovine koja se u poduzeću nalazi, a obračunava se godišnje prema zakonu predviđenim postupkom. Godišnji plan amortizacije osnovnih sredstva naveden je u tablici koja slijedi.

Tablica 17.: Prikaz amortizacije

u kn

Naziv	Nabavna vrijednost osnovnih sredstva u kn	Vijek trajanja	Amortizacijska stopa	Godišnji iznos amortizacije
Strojevi	489.836,79	20	5	24.491,84
Vozila	121.806,72	10	10	12.180,67
Poslovna zgrada	425.514,22	40	2,5	10.637,86
Uredska oprema	6.482,95	4	25	1.620,74
Ostalo	7.200,00	10	10	720,00
UKUPNO				49.651,10

Izvor: Obrada autora

U tablici se nalaze podaci o amortizaciji strojeva, vozila, poslovne zgrade, uredske opreme i ostale opreme koja se amortizira.

Tablica 18.: Ostatak vrijednosti projekta nakon 10 godina

u kn

Ostatak vrijednosti projekta	Vrijednost nakon 10 godina
Strojevi	293.283,38
Vozila	0
Poslovna zgrada	347.496,95
Uredska oprema	0
Ostalo	0
UKUPNO	640.780,33

Izvor: Obrada autora

U tablici je prikazan ostatak vrijednosti projekta, koji nakon desete godine iznosi 640.780,33 kn.

13.5. Izvori financiranja

Ova investicija u proširenje djelatnosti financirat će se iz tuđih I vlastitih sredstva. Vlastita sredstva čini novac što se uštedio koji iznosi 110.000,00 kn, a u tuđa sredstva ubraja kredit od banke u iznosu od 112.735,00 kn.

Tablica 19.: Tablica izvora financiranja

Izvor sredstva	Iznos u kn	Udio %
VLASTITA SREDSTVA	1.283.127,13	91,92
I.Novac	110.000,00	
II.Postojeća oprema	1.173.127,13	
TUĐA SREDSTVA	112.735,00	8,08
I.Kredit	112.735,00	
UKUPNO	1.395.862,13	

Izvor: Obrada autora

Tablica 20.: Prikaz plana otplate kredita

kn

Red. br.	Otplatni obrok	Otplatna kvota	Uplata kamate	Stanje kredita
1				112.735,00
2	13.899,20	9.389,80	4.509,40	103.345,20
3	13.899,20	9.765,39	4.133,81	93.579,81
4	13.899,20	10.156,01	3.743,19	83.423,80
5	13.899,20	10.562,25	3.336,95	72.861,55
6	13.899,20	10.984,74	2.914,46	61.876,81
7	13.899,20	11.424,13	2.475,07	50.452,68
8	13.899,20	11.881,09	2.018,11	38.571,59
9	13.899,20	12.356,34	1.542,86	26.215,25
10	13.899,20	12.850,59	1.048,61	13.364,66
11	13.899,25	13.364,66	534,59	0,00
Ukupno:	138.992,05	112.735,00	26.257,05	

Izvor: Obrada autora

Za izvor financiranja uzeli smo kredit Erste & Steiermärkische banke u iznosu od 112.735,00 kn sa fiksnom kamatnom stopom od 4%. Kredit je uzet na 10 godina sa jednogodišnjim jednakim anuitetima u iznosu od 13.899,20 kn.

13.6. Projekcija plana dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je financijski izvještaj koji prikazuje uspješnost poslovanja u određeno vremensko razdoblje. U ovom dijelu rada prikazan je račun dobiti i gubitka kroz 10 godina. Račun dobiti i gubitka kod d.o.o i d.d. sadrži prikaz svih prihoda i rashoda te ostvarenog financijskog rezultata u određenom vremenskom razdoblju, dok kod obrta u računu dobiti i gubitka se nalaze primici, izdaci (mat. Izdaci, amortizacija, plaće itd.) , dohodak (primici-izdaci) , osobni odbitak, porez i prirez te neto dohodak.

Tablica 21.: Projekcija plana dobiti i gubitka

u kn

BR.	OPIS	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
I	PRIMICI	1.368.640,00	1.489.600,00	1.680.560,00	1.702.600,00	1.800.780,00	1.805.680,00	1.814.440,00	1.842.640,00	1.944.440,00	1.971.740,00
II	IZDACI	1.138.775,27	1.283.987,68	1.286.247,06	1.417.878,82	1.418.335,59	1.411.198,20	1.414.291,24	1.485.771,99	1.487.727,74	1.482.971,72
1	Materijalni izdaci	603.492,00	749.080,00	751.730,00	883.768,00	886.268,00	879.570,00	883.120,00	955.076,00	957.526,00	953.284,00
2	Vanjske usluge										
3	Izdaci osoblja	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00
4	Amortizacija	52.673,87	52.673,87	52.673,87	52.673,87	51.053,13	51.053,13	51.053,13	51.053,13	51.053,13	51.053,13
5	Ostali izdaci	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00	73.700,00
6	Kamate na kredit	4.509,40	4.133,81	3.743,19	3.336,95	2.914,46	2.475,07	2.018,11	1.542,86	1.048,61	534,59
III	DOHODAK	229.864,73	205.612,32	394.312,94	284.721,18	382.444,41	394.481,80	400.148,76	356.868,01	456.712,26	488.768,28
IV	OS. ODBITAK	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
1	Osnovni	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
2	Dodatni										
	POR. OSNOVICA	199.864,73	175.612,32	364.312,94	254.721,18	352.444,41	364.481,80	370.148,76	326.868,01	426.712,26	458.768,28
	Osnovica za 24%	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00
	Osnovica za 36%	182.364,73	158.112,32	346.812,94	237.221,18	334.944,41	346.981,80	352.648,76	309.368,01	409.212,26	441.268,28
1	POREZ 24%	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00
2	POREZ 36%	65.651,30	56.920,44	124.852,66	85.399,62	120.579,99	124.913,45	126.953,55	111.372,48	147.316,41	158.856,58
	UKUPNI POREZ	69.851,30	61.120,44	129.052,66	89.599,62	124.779,99	129.113,45	131.153,55	115.572,48	151.516,41	163.056,58
3	PRIREZ 2%	1.397,03	1.222,41	2.581,05	1.791,99	2.495,60	2.582,27	2.623,07	2.311,45	3.030,33	3.261,13
V	POREZ I PRIREZ	71.248,33	62.342,84	131.633,71	91.391,62	127.275,59	131.695,72	133.776,62	117.883,93	154.546,74	166.317,71
VI	NETO DOHODAK	158.616,40	143.269,48	262.679,23	193.329,56	255.168,82	262.786,08	266.372,14	238.984,08	302.165,52	322.450,57

Izvor: Obrada autora

U tablici je prikazan račun dobiti i gubitka u razdoblju od 2019. do 2028. godine. 2019. godine kada obrt Modis započinje sa prodajom materijala ima dohodak od 158.614,40 kn. Vidljivo je da obrt iz godine u godinu ima tendenciju rasta i pada ali obrt na kraju 10.godine završava sa dohotkom od 322.450,57 kn što je u odnosu na prijašnje godine poslovanja obrta Modis dok se nije bavio prodajom materijala dobar rezultat.

14. TRŽIŠNA OCJENA INVESTICIJSKOG ULAGANJA

Ovaj dio rada govori dali je projekt isplativ, odnosno dali se od projekta može očekivati povrat uloženih sredstava. Ovaj dio rada potreban je kako bi se došlo do podloge za donošenje poslovnih odluka s obzirom na to da prethodno prikazana financijska izvješća ne daju dovoljno informacija da bi se na temelj njih kvalitetno ocijenila kvaliteta poslovanja.

14.1. Statistička ocjena efikasnosti investicijskog projekta

Statičke metode se koriste za ocjenu poslovanja, i izračunava se na temelju 1 godine. Statičkom metodom ocjene investicijskog ulaganja zanemaren je činitelj vrijeme jer se proračun vrši temeljem rezultata samo jedne godine.

U ovom djelu biti će prikazana tablica koja prikazuje učinkovitost projekta iz koje možemo zaključiti da projekt nema poteškoća u daljnjem razvoju poslovanja.

Tablica 22.: Pokazatelji uspješnosti projekta

Pokazetelj	Opis izračuna	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
Ekonomičnost ukupnog	Poslovni primici/ Poslovni izdaci	1,20	1,16	1,31	1,20	1,27	1,28	1,28	1,24	1,31	1,33
Profitabilnost poslovanja	Bruto dobit/ Ukupna aktiva	0,18	0,18	0,34	0,24	0,33	0,34	0,34	0,30	0,39	0,42
Profitabilnost kapitala	Neto dobit/ Uloženi kapital	11,36%	10,26%	18,82%	13,85%	18,28%	18,83%	19,08%	17,12%	21,65%	23,10%
Profitabilnost vlastitog kapitala	Neto dobit/ Vlastiti kapital	0,12	0,11	0,20	0,15	0,20	0,20	0,21	0,19	0,24	0,25
Proizvodnost rada	Bruto dobit/ Broj zaposlenih	45.972,95	41.122,46	78.862,59	56.944,24	76.488,88	78.896,36	80.029,75	71.373,60	91.342,45	97.753,66
Koeficijent obrtaja ukupne	Ukupni prihod/ Ukupna imovina	0,98	1,07	1,20	1,22	1,29	0,19	0,19	1,32	1,39	1,41
Koeficijent obrtaja	Ukupni prihod/ Kratkotrajna imovina	2,27	1,99	2,24	1,93	2,03	2,05	2,05	1,93	2,03	2,07
Stopa bruto dobiti	Bruto dobit/ Ukupni prihod	16,80%	13,80%	23,46%	16,72%	21,24%	21,85%	22,05%	19,37%	23,49%	24,79%
Stopa neto dobiti	Neto dobit/ Ukupni prihod	11,59%	9,62%	15,63%	11,35%	14,17%	14,55%	14,68%	12,97%	15,54%	16,35%

Izvor: Obrada autora

14.2. Dinamički pokazatelji projekta

Ovaj dio projekta obuhvaća financijski tok, metodu povrata investicije, neto sadašnju vrijednost, metodu relativne neto sadašnje vrijednosti i internu stopu rentabilnosti. Kod dinamičkih ocjena projekta za razliku od statičkih ocjena izračun se vrši na temelju svih godina projekta.

14.2.1. Financijski tok

Cilj financijskog toka su osiguranje likvidnosti, poslovanje projekta i proračun novčanih sredstava. Financijski tok ujedno je i najbolji pokazatelj likvidnosti. Neto primici su rezultat kojeg se dobiva oduzimanjem primitaka i izdataka.

Tablica 23.: Projekcija financijskog toka

u kn

Opis	GODINA									
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
A) PRIMICI										
I. Ukupni prihodi	1.368.640,00	1.489.600,00	1.680.560,00	1.702.600,00	1.800.780,00	1.805.680,00	1.814.440,00	1.842.640,00	1.944.440,00	1.971.740,00
II. Izvori financiranja	1.395.862,13									
1.Vlastiti izvori	1.283.127,13									
2. Kredit	112.735,00									
III. Ostatak vrijednosti projekta										640.780,33
1. Osnovna sredstva										640.780,33
2. Obrtna sredstva										
UKUPNI PRIMICI	2.764.502,13	1.489.600,00	1.680.560,00	1.702.600,00	1.800.780,00	1.805.680,00	1.814.440,00	1.842.640,00	1.944.440,00	2.612.520,33
B) IZDACI										
I. Ulaganje u osnovna sredstva	1.173.127,13									
II. Ulaganje u obrtna sredstva	119.889,17									
III. Troškovi poslovanja										
1. Troškovi materijala	603.492,00	749.080,00	751.730,00	883.768,00	886.268,00	879.570,00	883.120,00	955.076,00	957.526,00	953.284,00
2. Telefon	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
3. Struja	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00
4. Voda	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00
5. Odlasci na sajmove	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
6. Ostali troškovi	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00
7.Plaće radnika	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00
8. Financijski troškovi (KAMA	4.509,40	4.133,81	3.743,19	3.336,95	2.914,46	2.475,07	2.018,11	1.542,86	1.048,61	534,59
9. Rate glavnica	9.389,80	9.765,39	10.156,01	10.562,25	10.984,74	11.424,13	11.881,09	12.356,34	12.850,59	13.364,66
IV. Porez + prirez	71.248,33	62.342,84	131.633,71	91.391,62	127.275,59	131.695,72	133.776,62	117.883,93	154.546,74	166.317,71
UKUPNI IZDACI	2.459.755,83	1.303.422,04	1.375.362,91	1.467.158,82	1.505.542,79	1.503.264,92	1.508.895,82	1.564.959,13	1.604.071,94	1.611.600,96
C) NETO PRIMICI	304.746,30	186.177,96	305.197,09	235.441,18	295.237,21	302.415,08	305.544,18	277.680,87	340.368,06	1.000.919,37
D) KUMULATIV NETO PRI	304.746,30	490.924,26	796.121,35	1.031.562,53	1.326.799,74	1.629.214,83	1.934.759,00	2.212.439,87	2.552.807,93	3.553.727,30

Izvor: Obrada autora

Prikazani financijski tok sadrži primitke; prihode od poslovanja, izvore financiranja te ostatak vrijednosti projekta, izdatke; osnovna i obrtna sredstva te troškovi poslovanja. Iz tablice je vidljivo da kumulativ neto primitaka iz godine u godinu raste.

14.2.2. Ekonomski tok

Ovaj dio rada prikazat će ako je projekt uspješan ili nije. Kao i kod financijskog toka kumulativ neto primitaka dobivamo razlikom primitaka i izdataka.

Tablica 24.: Projekcija ekonomskog toka

Opis	Godina									u kn
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
A) Primici										
I. Ukupni prihodi	1.368.640,00	1.489.600,00	1.680.560,00	1.702.600,00	1.800.780,00	1.805.680,00	1.814.440,00	1.842.640,00	1.944.440,00	1.971.740,00
II. Ostatak vrijednosti projekta										640.780,33
1. Osnovna sredstva										640.780,33
2. Obrtna sredstva										
UKUPNI PRIMICI	1.368.640,00	1.489.600,00	1.680.560,00	1.702.600,00	1.800.780,00	1.805.680,00	1.814.440,00	1.842.640,00	1.944.440,00	2.612.520,33
B) IZDACI										
I. Ulaganje u osnovna sredstva	1.173.127,13									
II. Ulaganje u obrtna sredstva	119.889,17									
III. Troškovi poslovanja										
1. Troškovi materijala	603.492,00	749.080,00	751.730,00	883.768,00	886.268,00	879.570,00	883.120,00	955.076,00	957.526,00	953.284,00
2. Telefon	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
3. Struja	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00
4. Voda	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00	2.200,00
5. Odlasci na sajmove	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
6. Ostali troškovi	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00
7. Plaće radnika	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00	404.400,00
IV. Porez i prirez	71.248,33	62.342,84	131.633,71	91.391,62	127.275,59	131.695,72	133.776,62	117.883,93	154.546,74	166.317,71
UKUPNI IZDACI	2.445.856,63	1.289.522,84	1.361.463,71	1.453.259,62	1.491.643,59	1.489.365,72	1.494.996,62	1.551.059,93	1.590.172,74	1.597.701,71
C) NETO PRIMICI	-1.077.216,63	200.077,16	319.096,29	249.340,38	309.136,41	316.314,28	319.443,38	291.580,07	354.267,26	1.014.818,62
D) KUMULATIV NETO PRI	-1.077.216,63	-877.139,47	-558.043,18	-308.702,80	433,61	316.747,90	636.191,27	927.771,34	1.282.038,60	2.296.857,22

Izvor: Obrada autora

Za razliku od financijskog toka projekta kod ekonomskog toka kumulativ neto primitaka prikazuje prve četiri godina negativno, a zadnjih šest godina poslovanja prikazuje pozitivno.

14.2.3. Metoda povrata

Metoda povrata govori o razdoblju koje je potrebno da bi se vratilo investicijsko ulaganje. Metoda povrata investicijskog ulaganja prikazuje u kojoj godini će se početi vraćati investicija, a godina u kojoj se investicija bude počela vraćati biti će u plusu.

Tablica 25.: Razdoblje povrata investicije

u kn

Razdoblje projekta	Neto primici ekonomskog toka	Kumulativ neto primitaka
1.	-1.077.216,63	-1.077.216,63
2.	200.077,16	-877.139,47
3.	319.096,29	-558.043,18
4.	249.340,38	-308.702,80
5.	309.136,41	433,61
6.	316.314,28	316.747,90
7.	319.443,38	636.191,27
8.	291.580,07	927.771,34
9.	354.267,26	1.282.038,60
10.	1.014.818,62	2.296.857,22

Izvor: Obrada autora

Gore prikazana tablica prikazuje povrat investicije. Iz priložene tablice može se vidjeti kako je u petoj godini kumulativ poslovanja pozitivan, te se investicija vraća u petoj godini stoga je ulaganje prihvatljivo.

14.2.4. Metoda neto sadašnje vrijednosti

Sadašnja vrijednost neto novčanih tokova umanjena za troškove investicije jest neto sadašnja vrijednost. Ova metoda predstavlja ukupan zbroj budućih neto novčanih tokova svedenih na sadašnju vrijednost primjenom procesa diskontiranja. Pomoću ove metode vrši se diskontiranje svih očekivanih neto primitaka i izdataka na sadašnju vrijednost, a cilj je da se utvrdi dali sadašnja vrijednost novčanih primitaka prelazi sadašnju vrijednost novčanih izdataka. Formula za diskontu stopu izračunavala se na sljedeći način:

$$NPV = \sum \frac{Ci}{(1+r)^i}$$

Tablica 26.: Izračun neto sadašnje vrijednosti uz diskontnu stopu od 4%

u kn

Razdoblje projekta	Neto primici ekonomskog toka	Diskontni faktor	Diskontni neto primici
1.	-1.077.216,63	1,00	-1.077.216,63
2.	200.077,16	0,96	192.374,19
3.	319.096,29	0,92	295.004,52
4.	249.340,38	0,89	221.638,67
5.	309.136,41	0,85	264.249,81
6.	316.314,28	0,82	259.978,71
7.	319.443,38	0,79	252.456,10
8.	291.580,07	0,76	221.571,69
9.	354.267,26	0,73	258.827,66
10.	1.014.818,62	0,70	712.910,08
Neto sadašnja vrijednost			1.601.794,79

Izvor: Obrada autora

U navedenoj tablici rezultat 1.601.794,79 kn što bi značilo da obrt nakon 10 godina ima vrijednost od toliko kuna, a to je više od nule pa je ulaganje po ovoj metodi prihvatljivo.

14.2.5. Metoda relativno neto sadašnje vrijednosti

Ova metoda povezuje neto sadašnju vrijednost sa investicijama potrebnim da bi se sadašnja neto vrijednost ostvarila na način da se neto sadašnja vrijednost dijeli sa ukupnim ulaganjem.

Tablica 27.: Izračun relativne neto sadašnje vrijednosti

Relativna neto sadašnja vrijednost= Neto sadašnja vrijednost / ukupna ulaganja	
Relativna neto sadašnja vrijednost = 1.601.794,79/1.395.862,13	
Relativna neto sadašnja vrijednost=	1,15

Izvor: Obrada autora

Ova tablica prikazuje da na svakih 100 loženih jedinica dobiva se 115 jedinica, te je i po ovoj metodi ulaganje prihvatljivo.

14.2.6. Interna stopa rentabilnosti

Godišnja kamatna stopa koja predstavlja povrat na sredstva koja su uložena u projekt naziva se interna stopa rentabilnosti.

Tablica 28.: Prikaz interne stope rentabilnosti

25%	Interna stopa rentabilnosti

Izvor: Obrada autora

Interna stopa rentabilnosti iznosi 25% što prikazuje da je projekt uspješan, jer je to kamatna stopa po kojoj se ukamaćuje kapital uložen u navedeni projekt i veća je od kamatne stope po kojoj je kreditirana investicija (4%).

15. ANALIZA OSJETLJIVOSTI PROJEKTA

Ovom metodom utvrđuju se mogući rizici koji utječu na profitabilnost. Elastičnost projekta utvrđuje se temeljem analize osjetljivosti projekta te prikazuje koliko je određen parametar osjetljiv na moguće rizike u budućnosti.

Tablica 29.: Prikaz analize osjetljivosti projekta

Opis	-0,20%	-0,15%	-0,10%	Originalna verzija	0,10%	0,15%	0,20%
Vrijednost ulaganja	1.395.862,13	1.395.862,13	1.395.862,13	1.395.862,13	1.395.862,13	1.395.862,13	1.395.862,13
Ukupni prihod vrijednosti							
Neto sadašnja vrijednost	1.281.435,83	1.361.525,57	1.441.615,31	1.601.794,79	1.761.974,27	1.842.064,01	1.922.153,75
Relativna neto sadašnja vrijednost	0,92	0,98	1,03	1,15	1,26	1,32	1,38
Metoda povrata	6,00	5,75	5,50	5,00	4,50	4,25	4,00
Interna stopa rentabilnosti	0,20	0,21	0,23	0,25	0,28	0,29	0,30

Izvor: Obrada autora

16. ZAKLJUČAK

Nakon temeljne analize poslovanja u radu su prikazani parametri koji ovu investiciju opravdavaju,a ti parametri su sljedeći:

- Ekonomski pokazatelji govore o profitabilnom ulaganju te brzom povratu kapitala,
- Projekt je likvidan,a to znači da ima dovoljno novaca za podmirenje svih odlijeva,
- Kumulativ neto primitaka iz ekonomskog toka prikazuje da se investicija vraća u petoj godini poslovanja te je s tog stajališta ulaganje prihvatljivim,
- Poduzetnik ima znanja u djelatnosti u koju ulaže, odnosno znaja u stolariji te ekonomiji,
- Ukupna ulaganja vraćaju se u vijeku poslovnog plana,
- Ostala konkurentna poduzeća nemaju proizvodnju I prodaju materijala, već samo prodaju materijala ili samo proizvodnju.

Danas nije lako biti poduzetnik, no ako ste uspješni u onome što radite i volite to što radite tada slijedi i dobit. Poduzetnik je taj koji nudi dobra i usluge na tržištu, otvara nova radna mjesta, bori se za sebe svoju egzistenciju i egzistenciju svojih radnika. Poduzetnik mora biti motiviran za rad, dobar vođa svom timu, snalažljiv, preuzimati rizik te suočavati se sa preprekama koje poslovanje donosi u budućnosti.

U poduzetništu sve započinje i završava dobrom idejom, no sama ideja nije dovoljna da bi prikazala poslovanje poduzeća, povrat uloženog kapitala te moguće rizike, odnosno ne prikazuje pokazatelje kako bi poduzeće poslovalo. Upravo zbog toga je važno imati poslovni plan kojeg se detaljno razradi od lokacije, konkurencije, prijetnja i prilika do računa dobiti i gubitka te financijskog i ekonomskog toka kako bi upravo on bio podloga poslovanju. Poslovni plan je bitan kako bi se pomoću njega utvrdilo da li je projekt isplativ ili nije. Ovaj rad temeljen je izradom poslovnog plana "Ulaganje u proširenje djelatnosti stolarskog obrta Modis" te temeljem činjenica i provedene financijsko-ekonomske analize ovo se ulaganje ocjenjuje prihvatljivim za realizaciju.

LITERATURA

Knjige:

1. Babić, Š.: Uvod u ekonomiku poduzeća. Dom i svijet, Zagreb, 2005.
2. Bendeković, J.: Priprema i ocjena investicijskih projekata, Zagreb, FOIP 1947, 2007.
3. Cetinski, V., Perić M.: Projektni menadžment. Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i hotelijerstvu, 2005.
4. Vojnić, D.: Investicije i ekonomski razvoj. Zagreb:Ekonomski institut Zagreb, 1970.
5. Vujević, K., Strahinja, R.: Planiranje, analiza, revizija, kontroling. Veleučilište u Rijeci, 2009.

Internet izvori:

- http://www.poslovni.hr/leksikon/investicije-328 (27.65.2018.)
- http://studenti.rs/skripte/ekonomija/investicije-seminarski-rad/ (12.07.2018.)

POPIS TABLICA

Tablica 1.: SWOT analiza obrta Modis 15
Tablica 2.: Pregled poslovnih primitaka i izdataka za 2015. godinu 16
Tablica 3.: Pregled poslovnih primitaka i izdataka za 2016. godinu 17
Tablica 4.: Pregled poslovnih primitaka i izdataka za 2017. godinu. 18
Tablica 5.: Opis strukture ulaganja 21
Tablica 6.: Opis strukture ulaganja u početni materijal 22
Tablica 7.: Sveukupna struktura ulaganja 22
Tablica 8.: Struktura postojećih zaposlenika 23
Tablica 9.: Struktura i broj novozaposlenih 24
Tablica 10.: Tablica nabavne i prodajne cijene. 27
Tablica 11.: Procjena ostvarenja prihoda za razdoblje od 2019-2028 godine 28
Tablica 12.: Prihod od prodaje svih proizvoda za razdoblje 2019-2028 godine 29
Tablica 13.: Prikaz dugotrajne imovine 31
Tablica 14.: Prikaz ulaganja u osnovna i obrtna sredstva 32
Tablica 15.: Troškovi materijala 33
Tablica 16.: Prikaz troškova poslovanja 34
Tablica 17.: Prikaz amortizacije 34
Tablica 18.: Ostatak vrijednosti projekta nakon 10 godina 35
Tablica 19.: Tablica izvora financiranja 35
Tablica 20.: Prikaz plana otplate kredita 36
Tablica 21.: Projekcija plana dobiti i gubitka 37
Tablica 22.: Pokazatelji uspješnosti projekta 38
Tablica 23.: Projekcija financijskog toka 40
Tablica 24.: Projekcija ekonomskog toka 41
Tablica 25.: Razdoblje povrata investicije 42
Tablica 26.: Izračun neto sadašnje vrijednosti uz diskontnu stopu od 4% 43
Tablica 27.: Izračun relativne neto sadašnje vrijednosti 43
Tablica 28.: Prikaz interne stope rentabilnosti 44
Tablica 29.: Prikaz analize osjetljivosti projekta 45

POPIS SLIKA

Slika 1.: Logo obrta Modis 12
Slika 2.: Vizitka obrta Modis, prednja i stražnja strana 13
Slika 3.: Letak obrta Modis, prednja i stražnja strana 14